

Warszawa, 27-07-2022 r.

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

BPK.7201.1.2022.GK

Pan Andrzej Adamczyk
Minister Infrastruktury

Szanowny Panie Ministrze,

Rzecznik Praw Obywatelskich prowadzi postępowanie w sprawie, która pojawiła się w związku z wejściem w życie nowej ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o ochotniczych strażach pożarnych (Dz. U. z 2021 r., poz. 2490). Na jej tle ujawnił się problem polegającym na tym, że starostowie nie mogą wydawać zaświadczeń dla nowych kierowców pojazdów ochotniczych straży pożarnych, gdyż nie mają ku temu stosownej podstawy prawnej. Ustawa o ochotniczych strażach pożarnych uchyliła przepisy ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (tekst jedn. Dz. U. z 2021 r., poz. 869), które stanowiły, jaki podmiot wydaje zaświadczenia potwierdzające, że dana osoba ma być kierującym pojazdem ochotniczej straży pożarnej.

Kwalifikacje osoby, która może kierować pojazdem uprzywilejowanym, zostały określone w art. 106 ustawy z 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami (tekst jedn. Dz.U. z 2021 r., poz. 1212). Członek ochotniczej straży pożarnej (OSP) może kierować pojazdem uprzywilejowanym:

- jeśli ukończył 21 lat,
- posiada prawo jazdy odpowiedniej do rodzaju pojazdu kategorii,

---

Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich
al. Solidarności 77
00-090 Warszawa

Tel. centr. (+48 22) 55 17 700
Infolinia obywatelska 800 676 676
biurorzecznika@brpo.gov.pl
bip.brpo.gov.pl

- uzyskał orzeczenie lekarskie o braku przeciwwskazań zdrowotnych do kierowania pojazdem uprzywilejowanym i orzeczenie psychologiczne o braku przeciwwskazań psychologicznych do kierowania pojazdem uprzywilejowanym
- posiada zezwolenie na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym w zakresie określonej kategorii prawa jazdy.

Ustawa zwalnia jednocześnie kierujących pojazdami OSP z wymogu ukończenia kursu dla kierujących pojazdami uprzywilejowanymi (art. 106 ust. 3 ustawy).

Organem właściwym do wydania zezwolenia na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym jest starosta. Zgodnie z obowiązującym art. 109 ust 1b ustawy o kierujących pojazdami, w przypadku kierowców OSP, oprócz podstawowych warunków, dodatkowym wymogiem wydania zezwolenia jest przedstawienie zaświadczenia wydanego przez podmiot, o którym mowa w art. 32 ust. 2 ustawy z 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej potwierdzającego, że osoba ma być kierującym pojazdem ochotniczej straży pożarnej.

Od 1 stycznia 2022 roku weszła w życie ustawa o ochotniczych strażach pożarnych, która uchyliła art. 32 ust. 2 ustawy o ochronie przeciwpożarowej. Jak wynika z informacji dostępnych publicznie (https://www.prawo.pl/samorzad/kierowca-pojazdu-ochotniczej-strazy-pozarnych-luka-w-przepisach,515910.html?_ga=2.166540414.1174829455.1656410471-515694136.1653556398) starostwie odmawiają wydania zezwolenia podnosząc, że nie wiadomo, kto jest obecnie podmiotem uprawnionym do wydania dla kierującego pojazdem ochotniczej straży pożarnej zaświadczenia potwierdzającego, że osoba ma być kierującym pojazdem ochotniczej straży pożarnej. Jedynie bowiem taki dokument uprawnionego organu stanowić może dla starosty podstawę do zwolnienia członka OSP od obowiązku przedłożenia do wniosku zaświadczenia o ukończeniu kursu dla kierujących pojazdami uprzywilejowanymi.

Z powyższego źródła wynika również, iż starostowie nie wydają zezwolenia, albowiem widzą w tej materii lukę prawną. Zdarza się także, iż niektórzy wójtowie wydają zaświadczenie i oczekują od starosty rozstrzygnięcia sprawy.

Zdaniem Rzecznika Praw Obywatelskich, wójt powinien mieć wyraźną postawę prawną do wydawania ww. zaświadczenia. Przemawia za tym zasada legalności i praworządności z art. 7 Konstytucji RP, z którego wynika między innymi obowiązek wskazania przez przepisy prawa powszechnie obowiązującego wyraźnej kompetencji do działania organom administracji publicznej i zakaz domniemywania takich kompetencji.

W świetle powyższego na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (tekst jedn. Dz. U. z 2020 r., poz. 627 ze zm.), zwracam się do Pana Ministra z uprzejmą prośbą o odniesienie się do przedstawionego problemu i rozważenie możliwości przygotowania projektu stosownej nowelizacji.

Będę jednocześnie zobowiązany za informację o poczynionych ustaleniach, względnie podjętych decyzjach.

Z wyrazami szacunku,

Stanisław Trociuk
Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich
/-podpisano elektronicznie/